

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

Затверджую

Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Василь МАРТИНЮК

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ
ВІДНОСИНИ»

Освітньо-кваліфікаційний рівень - фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Освітньо-професійна програма: «Облік і оподаткування»

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Всього годин	Екзамен / залік
Денна	2	4	30	15	3	72	120	Залік

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена: викладачем Юрченком В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін,
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Миро́слава ОПРИСОК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Опис навчальної дисципліни

“ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ”

Дисципліна – <i>“Економіка праці та СТВ”</i>	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
	Галузь знань: 07 <i>“Управління та адміністрування”</i>	Дисципліна за вибором
Кількість залікових модулів - 3	Спеціальність: <i>071 «Облік і оподаткування»</i>	Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й
	Освітньо-професійний ступінь: <i>Фаховий молодший бакалавр</i>	Лекції: 30 год. Практичні заняття: 15 год.
Загальна кількість годин - 120		Самостійна робота: 72 год. Індивідуальна робота: 3 год.
		Вид підсумкового контролю: залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни “*Економіка праці та соціально-трудові відносини*” є формування комплексу теоретичних знань і умінь студентів щодо системного оцінювання діяльності організацій, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних трудових і фінансових ресурсів, забезпечення цілеспрямованого використання персоналу підприємства.

Завданнями дисципліни “*Економіка праці та соціально-трудові відносини*” є теоретична підготовка студентів з таких питань:

- формування знань про закономірності розвитку ринку праці та особливості зайнятості населення в економіці;
- набуття навиків з організації трудових процесів у різних галузях реальної економіки;
- оволодіння прийомами й методами нормування праці вивчення мотиваційної поведінки працівників, уміння застосовувати адекватні для даних умов системи оплати праці;
- з'ясування механізму зростання продуктивності й ефективності праці;
- оволодіння способами аналізу соціальних процесів та вміння користуватись прийомами соціального партнерства;
- надання студентам ґрунтовних знань з питань оплати праці та регулювання заробітної плати;
- ознайомлення з досвідом роботи міжнародних організацій у сфері соціально-трудових відносин;
- дослідження процесів відтворення робочої сили та вивчення механізмів регулювання ринку праці.

Форми поточного контролю. Оцінювання домашніх самостійних завдань, тестів та контрольних робіт, виконаних студентами під час практичних занять.

Самостійна робота студентів. Самостійна робота студентів є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою цієї форми навчання є вироблення у майбутніх спеціалістів навичок і умінь працювати з літературою, вести пошукову роботу, знаходити стрижневі аспекти проблем, що потребують ґрунтовного засвоєння та осмислення, здатності формувати власну позицію щодо дискусійних ідей чи концепцій, аргументовано її доводити.

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми курсу, так і деяких розділів, підготовка доповідей і повідомлень.

При контролі виконання завдань для самостійної роботи оцінюванню можуть підлягати опрацьовані теми загалом чи окремі питання; першоджерела, конспекти відповідей на питання, винесені на семінарські заняття тощо.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО- ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ”

ТЕМА 1. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ І СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Праця як об’єкт вивчення дисципліни. Сутність категорії “праця” та її характеристики. Роль праці у розвитку людини і суспільства. Зміст і характер праці. Види праці та їх характеристики. Еволюція праці як чинника виробництва. Праця і науково-технічний прогрес. Гуманізація праці. Управління суспільною працею. Формування і розвиток предмета дисципліни “Економіка праці і соціально-трудова відносини”. Завдання, які вирішує дисципліна. Місце і значення дисципліни для фундаментальної підготовки бакалаврів. Науково-методологічні засади дисципліни. Взаємозв’язки з іншими дисциплінами та науками: економічними, правовими, соціологічними, філософськими, математичними, управлінськими та психологічними.

ТЕМА 2. ТРУДОВІ РЕСУРСИ І ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУСПІЛЬСТВА

Населення як соціально-економічна категорія. Відтворення населення і його характеристики (показники). Трудові ресурси як соціально-економічна і статистична категорія. Структура людських ресурсів. Економічно активне і економічно неактивне населення. Трудовий потенціал: сутність, показники, структура. Формування і розвиток трудового потенціалу. Взаємозв’язок показників, що характеризують населення, людські ресурси, трудовий потенціал. Людський капітал як соціально-економічна категорія. Розвиток і використання людського капіталу. Індекс людського розвитку: методологія визначення, призначення, сфера використання.

ТЕМА 3. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК СИСТЕМА

Соціальна сутність соціально-трудова відносин як системи у сучасних умовах господарювання. Чинники формування соціально-трудова відносин. Сторони, суб’єкти і рівні соціально-трудова відносин. Предмети і типи соціально-трудова відносин. Методи регулювання соціально-трудова відносин.

ТЕМА 4. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО- ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.

Роль державних органів влади у регулюванні соціально-трудова відносин. Наймані працівники в системі соціально-трудова відносин. Діяльність профспілкових організацій в Україні. Правові та практичні аспекти діяльності

організацій роботодавців в Україні.

Сутність соціального партнерства та його роль у функціонуванні ринкової економіки. Форми соціального партнерства. Нормативно-правова база соціального партнерства в Україні. Соціальне партнерство в організації. Оцінка стану соціального партнерства в Україні та напрями його розвитку. Зарубіжний досвід соціального партнерства, його сучасні форми, тенденції розвитку.

ТЕМА 5. РИНОК ПРАЦІ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ТА ЙОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Ринок праці: сутність, зміст і структура. Механізм функціонування ринку праці. Сегментація ринку праці. Гнучкість ринку праці. Національні ринки праці: співвідношення внутрішнього і зовнішнього. Попит і пропозиція на ринку праці. Безробіття. Регулювання ринку праці. Пасивна і активна політика на ринку праці. Державна служба зайнятості, її роль у регулюванні ринку праці.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ, НОРМУВАННЯ ПРАЦІ ТА РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ

Суть, зміст і завдання організації праці. Поділ та кооперація праці на підприємстві. Сутність нормування праці та його значення. Виробнича операція як об'єкт нормування праці. Структура робочого дня виконавця. Методи вивчення затрат робочого часу. Поняття про нормативи праці, вимоги до них. Види норм праці, їх розрахунок. Методи нормування праці.

ТЕМА 7. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАЦІ

Сутність продуктивності та ефективності праці. Показники виміру продуктивності праці, вимоги до них. Методи вимірювання продуктивності праці. Поняття чинників та умов підвищення продуктивності праці. Суть і значення резервів зростання продуктивності праці. Методика виявлення та обчислення резервів зростання продуктивності праці. Програми управління продуктивністю праці.

ТЕМА 8. ПОЛІТИКА ДОХОДІВ І РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Сутність вартості робочої сили. Доходи населення та джерела їх формування. Сутність заробітної плати як соціально-економічної категорії. Функції заробітної плати. Принципи та елементи організації заробітної плати. Державне регулювання оплати праці. Договірне регулювання оплати праці.

Форми і системи заробітної плати. Загальні поняття форм і систем заробітної плати.

Тарифна система оплати праці. Призначення і склад тарифної системи. Тарифно-кваліфікаційні довідники, їх призначення, структура, зміст. Тарифні ставки, їх економічне значення, види. Тарифні сітки, їх призначення, різновиди. Оплата праці керівників, спеціалістів та службовців. Шляхи удосконалення тарифної системи оплати праці.

Сутність систем відрядної форми оплати праці. Системи почасової форми оплати праці. Оплата праці в бригадах. Організація преміювання працівників. Гнучка, безтарифна та контрактна системи оплати праці.

ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Нормативно-правове забезпечення управління персоналом в системі соціально-трудових відносин на макрорівні. Персонал організації як об'єкт управління. Мета і завдання управління персоналом. Кадрова політика організації. Професійна і соціальна адаптація кадрів. Мотивація і стимулювання праці. Ефективність управління персоналом.

ТЕМА 10. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Міжнародна організація праці. Історія становлення та розвитку Міжнародної організації праці. Організаційна структура Міжнародної організації праці. Цілі і основні напрямки діяльності Міжнародної організації праці. Основні Конвенції МОП.

Поняття і основні риси глобалізації. Сучасні світові тенденції розвитку соціально-трудових відносин. Зарубіжний досвід регулювання соціально-трудових відносин у сфері зайнятості. Проблеми формування і розвитку соціально-трудових відносин в Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО - ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ”

Назва змістовних модулів і тем		КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
1.	Тема 1. Економіка праці і соціально-трудові відносини як навчальна дисципліна	2	-	8	X
2.	Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	2	2	8	X
3.	Тема 3. Соціально-трудові відносини	2	1	8	X

	як система				
4.	Тема 4. Механізм функціонування системи соціально-трудових відносин	4	2	6	X
5.	Тема 5. Ринок праці в системі соціально-трудових відносин та його регулювання	4	2	6	X
6.	Тема 6. Організація, нормування праці та регулювання робочого часу	4	2	6	1
7.	Тема 7. Продуктивність та ефективність праці	2	2	8	1
8.	Тема 8. Політика доходів і регулювання заробітної плати	4	2	8	1
9.	Тема 9. Управління персоналом в системі соціально-трудових відносин	4	-	6	X
10.	Тема 10. Зарубіжний досвід організації та регулювання трудових відносин	2	2	8	X
РАЗОМ - 120		30	15	72	3

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1.

ТЕМА 2. ТРУДОВІ РЕСУРСИ І ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУСПІЛЬСТВА

Мета: з'ясувати поняття трудового потенціалу, його характеристики та людського капіталу як соціально-економічної категорії.

Питання для обговорення:

1. Населення як соціально-економічна категорія.
2. Трудові ресурси та їх структура.
3. Економічно активне і економічно неактивне населення.
4. Трудовий потенціал: сутність, показники, структура.
5. Людський капітал як соціально-економічна категорія.

Рекомендована література: 1;2;3;4;6;11;13;14;17;22;26;29

Практичне заняття 2.

ТЕМА 3. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК СИСТЕМА

Мета: дослідити чинники формування соціально-трудових відносин, предмети, типи і методи регулювання соціально-трудових відносин.

Питання для обговорення:

1. Соціальна сутність соціально-трудових відносин як системи у сучасних умовах господарювання.

2. Чинники формування соціально-трудо­вих відносин.
3. Сторони, суб'єкти і рівні соціально-трудо­вих відносин.
4. Методи регулювання соціально-трудо­вих відносин.

Рекомендована література: 1;3;8;10;11;15;18;23;25;28

Практичне заняття 3.

ТЕМА 4. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.

Мета: зрозуміти роль державних органів влади у регулюванні соціально-трудо­вих відносин, діяльність профспілкових організацій в Україні, правові та практичні аспекти діяльності організацій роботодавців в Україні.

Питання для обговорення:

1. Роль державних органів влади у регулюванні соціально-трудо­вих відносин.
2. Наймані працівники в системі соціально-трудо­вих відносин.
3. Діяльність профспілкових організацій в Україні.
4. Сутність, форми соціального партнерства та його роль у функціонуванні ринкової економіки.
5. Оцінка стану соціального партнерства в Україні та напрями його розвитку.

Рекомендована література: 2;4;7;9;13;14;16;26;27

Практичне заняття 4.

ТЕМА 5. РИНОК ПРАЦІ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ТА ЙОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Мета: розглянути поняття ринку праці в економічній системі, його сутність, елементи, сукупний та індивідуальний попит на робочу силу, зовнішній і внутрішній ринок праці, функції та роль державної служби зайнятості у регулюванні ринку праці.

Питання для обговорення:

1. Ринок праці: сутність, зміст і структура.
2. Функції ринку праці.
3. Попит і пропозиція на ринку праці.
4. Механізм функціонування ринку праці. Сегментація ринку праці.
5. Зайнятість та безробіття.
6. Регулювання ринку праці.

Рекомендована література: 1;2;3;4;6;11;13;14;17;22;26;29

Практичне заняття 5.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ, НОРМУВАННЯ ПРАЦІ ТА РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ

Мета: зрозуміти суть і значення нормування праці, з'ясувати методи нормування праці на підприємстві, чітко усвідомити принципи визначення й основні показники нормування праці та заходи щодо регулювання робочого часу.

Питання для обговорення:

1. Суть, зміст і завдання організації праці. Поділ та кооперація праці на підприємстві.
2. Сутність нормування праці та його значення.
3. Методи вивчення затрат робочого часу. Структура робочого дня виконавця.
4. Види норм праці, їх розрахунок. Методи нормування праці.

Рекомендована література: 1;2;3;5;6;7;11;13;14;17;20;22;25

Практичне заняття 6.

ТЕМА 7. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАЦІ

Мета: зрозуміти сутність продуктивності та ефективності праці, чинників та умов підвищення продуктивності праці, їх резервів та розглянути методи вимірювання продуктивності праці.

Питання для обговорення:

1. Сутність продуктивності та ефективності праці.
2. Показники та методи вимірювання продуктивності праці.
3. Поняття чинників та умов підвищення продуктивності праці.
4. Методика виявлення та обчислення резервів зростання продуктивності праці.
5. Програми управління продуктивністю праці.

Рекомендована література: 1;2;3;7;11;15;18;19;21;23;27

Практичне заняття 7.

ТЕМА 8. ПОЛІТИКА ДОХОДІВ І РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Мета: зрозуміти сутність політики доходів на підприємствах та визначати заробітну плату працівників при різних формах і системах оплати праці.

Питання для обговорення:

1. Сутність вартості робочої сили.
2. Доходи населення та джерела їх формування.
3. Сутність, функції та елементи організації заробітної плати.

4. Форми і системи заробітної плати. Загальні поняття форм і систем заробітної плати.
5. Тарифна система оплати праці.
6. Сутність систем відрядної форми оплати праці.

Рекомендована література: 1;2;3;11;13;14;17;26

Практичне заняття 8.

ТЕМА 10. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Мета: розглянути поняття і основні риси глобалізації, сучасні світові тенденції розвитку соціально-трудоових відносин, зарубіжний досвід регулювання соціально-трудоових відносин у сфері зайнятості та проблеми формування і розвитку соціально-трудоових відносин в Україні.

Питання для обговорення:

1. Міжнародна організація праці: історія становлення та розвитку.
2. Основні Конвенції МОП.
3. Поняття і основні риси глобалізації. Сучасні світові тенденції розвитку соціально-трудоових відносин.
4. Зарубіжний досвід регулювання соціально-трудоових відносин у сфері зайнятості.
5. Проблеми формування і розвитку соціально-трудоових відносин в Україні.

Рекомендована література: 1;2;5;11;12;13;14;17;24;29

6. ТЕМАТИКА ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№ з/п	Тематика	Кількість годин
1.	1. Науково-методологічні засади розвитку праці. 2. Управління суспільною працею: макро- та мікроекономічний аспект. 3. Роль праці у розвитку людини і суспільства. 4. Гуманізація праці.	8
2.	1. Трудовий потенціал як якісна характеристика населення. 2. Стан демографічної та соціальної мобільності населення в Україні. 3. Сучасне відтворення сукупної робочої сили України та її регіонів. 4. Прогнозна оцінка кадрових потреб деяких секторів економіки.	8

	5. Види і форми міграції населення України.	
3.	1. Функції держави як суб'єкта соціально-трудоких відносин. 2. Характеристика предметів соціально-трудоких відносин на всіх етапах життєвого циклу людини. 3. Патерналізм та соціальне партнерство як протилежні типи соціально-трудоких відносин. 4. Критерії оцінювання рівня розвитку соціально-трудоких відносин.	8
4.	1. Роль державних органів влади у регулюванні соціально-трудоких відносин. 2. Наймані працівники в системі соціально-трудоких відносин. 3. Діяльність профспілкових організацій в Україні. 4. Правові та практичні аспекти діяльності організацій роботодавців в Україні.	6
5.	1. Дискримінація на ринку праці. 2. Інвестиційний цикл і відтворення робочих місць. 3. Національний ринок праці, зорієнтований на внутрішній ринок. 4. Макроекономічні фактори, які визначають динаміку попиту на працю. 5. Суспільні роботи в Україні: їх необхідність і ефективність.	6
6.	1. Значення й ефективність типового проектування організації робочих місць. 2. Державна система охорони праці в Україні. 3. Суспільна й економічна ефективність заходів з удосконалення організації праці. 4. Дотримання режимів праці та відпочинку на підприємстві. 5. Використання методів дослідження трудоких процесів і витрат робочого часу в сучасних умовах	6
7.	1. Темпи зростання продуктивності праці та їх соціальні наслідки. 2. Вплив матеріальної й моральної зацікавленості працівника на суттєве зростання продуктивності праці. 3. Механізм управління продуктивністю праці в сучасних умовах господарювання. 4. Динаміка продуктивності праці в різних галузях економіки України. 5. Вплив науково-технічного прогресу на зростання продуктивності праці.	8

8.	1. Взаємозв'язок рівня заробітної плати з рівнем цін, продуктивністю та структурою виробництва. 2. Аналіз рівня заробітної плати за видами економічної діяльності. 3. Макроекономічні механізми регулювання заробітної плати. 4. Особливості застосування контрактної системи оплати праці.	8
9.	1. Технократичний та гуманістичний підходи до управління персоналом. 2. Моделі управління персоналом (американська, японська, західноєвропейська та вітчизняна). 3. Проектування: управлінських повноважень, підрозділів, організації праці, управлінських технологій.	6
10.	1. Характеристика органів управління МОП. 2. Зарубіжний досвід розвитку виробничої демократії та її форми в зарубіжних країнах. 3. Сучасні світові тенденції розвитку соціально-трудових відносин. 4. Юридичний та економічний аспект конвенцій та рекомендацій.	8
РАЗОМ		72

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі використовується теоретичний матеріал, в тому числі із використанням мультимедійних та комп'ютерних засобів, практичні, та індивідуальні заняття, групова робота, написання рефератів, як підсумку самостійної роботи студента, а також методи опитування, тестування, ділові ігри, тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне тестування та опитування, підсумкове тестування по кожній рубіжній атестації, директорська контрольна робота.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-10

2.	Індивідуальні завдання для самостійної роботи (електронний варіант)	1-10
3.	Тести і теми рефератів (електронний варіант)	1-10
4.	Слайди схем та табличного матеріалу (електронний варіант)	1-10

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Буряк П. Ю., Карпінський Б. А., Григор'єва М. І. Економіка праці й соціально-економічні відносини: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.

2. Гриньова В.М., Шульга Г.Ю. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навч. посіб. – К.: Знання, 2010. – 310 с.

3. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Підручник. – 4-те вид., оновлене. – К.: Знання, 2009. – 392 с.

4. Економіка праці й соціально-трудові відносини: Підручник / Шкільов О.В., Барабан С.С., Ярославський В.А., Гаврилук І.П., Балан О.Д., Ткачук В.А., Ланченко Є.О., Ібатуллін М.І., Гапоненко Н.В., Мельянкova Л.В. За ред. д-ра екон. наук, проф. Шкільова О.В. – К.: Четверта хвиля, 2008. – 472 с.

5. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навч.-метод. посібник / За заг. ред. проф. Качана Є.П. - Тернопіль: ТДЕУ, 2006. – 373 с.

6. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2006. – 432 с.

7. Калина А.В. Економіка праці: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2004. – 272 с.

8. Колот А.М. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання: Монографія. – К: КНЕУ, 2004. – 230 с.

9. Ланченко Є.О. Формування системи соціально-трудових відносин у аграрному секторі економіки: монографія. К.: ЦП “Компринт”, 2019. - 556 с.

10. Ланченко Є.О., Тимошенко М.М. Економіка праці і соціально-трудові відносини: Навч. посібник. – Житомир: Полісся, 2010. – 280 с.

11. Лукашевич В.М. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навчальний посібник. вид. 2-ге, стереотипн. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2006. – 248 с.

12. Махсма М. Б. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навчальний посібник. – К.: Атака, 2005. – 304 с.

13. Назарова Г. В., Агавердієва Х. Ф., Аграмакова Н. В. та ін. Економіка праці: навч. посіб. / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.

14. Пилипенко С.М., Пилипенко А.А., Отенко І.П. Економіка праці та соціально-трудова відносини. Навч. посібник. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2004. – 244 с.

15. Практикум з економіки праці і соціально-трудова відносин: навч. посібник / В.А. Ткачук, Є.О. Ланченко, Т.О. Костюк. – К.: НУБіП України, 2018. – 555 с

16. Червінська Л.П. Економіка праці: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 216 с.

17. Шевченко Л. С., Гриценко О. А., Губін К. Г. та ін. Соціальна держава: досвід політико-економічного аналізу: моногр. / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: «Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. 275 с.

Допоміжна:

18. Балабанова Л. В. Стратегічне управління персоналом підприємства [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Стельмашенко ; [Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган – Барановського, Школа маркетинг. менедж.]. – К. : Знання, 2011. – 237 с.

19. Гавкалова Н. Л. Управління витратами на персонал – основа ефективності менеджменту персоналу [Текст] : монографія / Гавкалова Н. Л., Криворучко А. С. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 230 с.

20. Гільорме Т.В. Моделі управління персоналом підприємства: методологічна платформа та шляхи застосування [Текст] : монографія / Гільорме Т. В., Єлісеєва О. К. ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ : Дробязко С. І., 2016. – 170 с.

21. Завіновська Г. Т. Економіка праці: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003. – 158 с.

22. Залюбінська Л.М. Управління персоналом [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / Л. М. Залюбінська, М. Л. Скорик ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т математики, економіки та механіки. – Одеса : ОНУ, 2016. Ч. 1. – 2016. – 250 с.

23. Карпіщенко О І. Економіка праці та соціально-трудова відносини [Текст] : навч. посіб. / О. І. Карпіщенко ; Сум. держ. ун-т. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2015. – 389 с.

24. Ким М. Н. Экономика труда и социально-трудовые отношения: учеб. пособие. Харьков: Точка, 2015. 307 с.

25. Климчук А.О. Управління підприємством в системі оцінки, мотивації та стимулювання персоналу [Текст] : [монографія] / Климчук А. О. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 283 с.

26. Комарницький І. М., Комарницька Г. О. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підруч. Хмельницький: Цюпак, 2016. 423 с.

27. Олійник Т. І., Пахуча Е. В. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навч. посіб. Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 279 с

28. Петрацак О. О. Продуктивність праці у сучасних умовах: соціально-економічний аспект [Текст] : [монографія] / О. О. Петрацак ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2018. – 183 с.

29. Склярчук Т. В. Економіка праці [Текст] : навч. посіб. / Т. В. Склярчук, Я. В. Панас ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. – 226 с.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

У процесі вивчення дисципліни “Економіка праці та соціально-трудові відносини” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне опитування на практичних заняттях;
- підсумкове тестування з кожного змістовного модуля;
- директорська контрольна робота;
- залік/екзамен підсумковий.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни “Економіка праці та соціально-трудові відносини” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту, %:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (директорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за творче завдання та поточне опитування)	Разом
25%	50%	25%	100%

Шкала оцінок:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
75-89	добре	BC
60-74	задовільно	DE
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

